

सन २०२२-२०२३ या वर्षात राज्यातील
कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांना रु.३५० प्रति
क्विंटल अनुदान देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:- पूरक- २०२३/प्र.क.११७/२४ स
मंत्रालय, मुंबई ३२
दिनांक : - १ नोव्हेंबर, २०२३

- संदर्भ:-** १) शासन निर्णय, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्रमांक:- सपस-२०२३/
प्र.क्र. ६७/२४ स दि.२७ मार्च, २०२३
२) शासन निर्णय सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्रमांक:- पुरक १९२३/
प्र.क्र. ३६/२०२३/ १७ स दि.३१ जुलै, २०२३
३) शासन निर्णय, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्रमांक:- पूरक-२०२३/
प्र.क्र. ११७/२४ स दि. ३० ऑगस्ट, २०२३
४) शासन पत्र, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्रमांक:- पूरक-२०२३/प्र.क्र. ११७/
२४ दि. १५ सप्टेंबर २०२३
५) जिल्हा उपनिबंधक-सहकारी संस्था, जि.धाराशीव यांचे पत्र क्रमांक-पणन/
कृउबासपरंडा / कांदा अनुदान/ डाटा अपलोड/२३/३३०६ दिनांक १७.१०.२०२३

प्रस्तावना:-

राज्यातील कृषी उत्पन्न बाजार समित्या, खाजगी बाजार समित्या, थेट पणन अनुज्ञप्तीधारकांकडे अथवा नाफेडकडे दि.१ फेब्रुवारी २०२३ ते दि.३१ मार्च २०२३ या कालावधीत लेट खरीप हंगामातील लाल कांदा विक्री केलेल्या शेतकऱ्यांना शासन निर्णय दिनांक २७ मार्च २०२३ अन्वये तसेच या संदर्भात शासनपत्र दि.२०/०४/२०२३ व दि.२९/०५/२०२३ अन्वये दिलेल्या अतिरिक्त सूचनांनुसार पात्र शेतकऱ्यांना रुपये ३५० प्रति क्विंटल व जास्तीत जास्त २०० क्विंटल (मर्यादेत) (रु. ७०,०००/- च्या मर्यादेत) प्रति शेतकरी याप्रमाणे अनुदान मंजूर करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

२. सदर अनुदानासाठी रु.५५० कोटी (अक्षरी रुपये पाचशे पन्नास कोटी फक्त) इतकी रक्कम सन २०२३ च्या पावसाळी अधिवेशनात पूरक मागणीद्वारे मंजूर करण्यात आली असून या रकमेपैकी रु.४६५.९९ कोटी (अक्षरी रुपये चारशे पासष्ट कोटी, नव्यान्नव लाख फक्त) इतकी रक्कम वितरीत करण्यास यापूर्वी वित्त विभागाने मान्यता प्रदान केली असल्याने सदर निधीतून कांदा अनुदान वितरणासंदर्भात शासन निर्णय दिनांक ३० ऑगस्ट २०२३ अन्वये , प्रथम टप्प्यातील व शासन पत्र दिनांक १५.०९.२०२३ अन्वये दुस-या टप्प्यातील अनुदान देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

३. कांदा अनुदान वितरणासंदर्भात आय.सी.आय.सी.आय. बँकेने सादर केलेल्या तपशीलानुसार प्रथम टप्पा व दुसरा टप्पा मिळून आतापर्यंत एकूण रु.४५२ कोटी २५ लाख, ६८ हजार ६९२ (रु. ४५२,२५,६८,६९२ /-) इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे. तसेच तांत्रिक बाबींमुळे देयक नाकारलेल्या व कार्यवाही सुरू असलेल्या नोंदीसाठी रु. २४ कोटी ९२ लाख, १९ हजार ७६२ (रु. २४,९२,१९,७६२/-) इतकी रक्कम अदा करणे बाकी आहे. सद्यस्थितीत आय.सी.आय.सी. आय. बँकेच्या संगणक प्रणालीवर अपलोड झालेल्या नोंदणीच्या तपशीलानुसार कांदा अनुदान वितरणासाठी

एकूण रु. ८३६ कोटी २५ लाख,५८ हजार ८९२ (रु. ८३६,२५,५८,८९२/-) इतका निधी आवश्यक आहे. तथापि, जिल्हा निबंधक सहकारी संस्था, जि.धाराशीव यांच्या दिनांक १७.१०.२०२३ च्या पत्रानुसार, कृषि उत्पन्न बाजार समिती- परांडा, जि.धाराशीव यांच्या कार्यक्षेत्रातील तांत्रिक बाबींमुळे नाकारण्यात आलेल्या परांडा, जि. धाराशीव येथील ४५९० लाभार्थ्यांकरिता रु.१५ कोटी ४१ लाख,३४ हजार ७७१ (रु.१५,४१,३४,७७१ /-) इतका अधिकचा निधी आवश्यक असल्याने या योजनेअंतर्गत कांदा अनुदान वितरणासाठी एकूण रु. ८५१ कोटी ६६ लाख,९३ हजार ६६३ (रु. ८५१,६६,९३,६६३/-) इतका निधी आवश्यक आहे.

४. कांदा अनुदानासाठी सन २०२३ च्या पावसाळी अधिवेशनात पूरक मागणीद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या रु.५५० कोटी (अक्षरी रूपये पाचशे पन्नास कोटी फक्त) या रकमेपैकी रु.८४ कोटी ०१ लाख (रु.चौ-याऐंशी कोटी, एक लाख फक्त) इतका उर्वरित निधी वितरीत करण्यास वित्त विभागाने आता मान्यता प्रदान केली असून उपलब्ध निधीतून उर्वरित अनुदान वितरीत करणेची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये, खाजगी बाजार समित्यांमध्ये, थेट पणन अनुज्ञप्तीधारकांकडे अथवा नाफेडकडे विक्री केलेल्या कांदा उत्पादकांना अनुदान मंजूर करण्यासाठी सन २०२३ च्या पावसाळी अधिवेशनात पूरक मागणीद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या रु.५५० कोटी (अक्षरी रूपये पाचशे पन्नास कोटी फक्त) या रकमेपैकी शिल्लक असलेली रु.८४ कोटी ०१ लाख (रु.चौ-याऐंशी कोटी, एक लाख फक्त) इतकी उर्वरित रक्कम वितरीत करण्यास वित्त विभागाने आता मान्यता प्रदान केली आहे.

२. या योजनेअंतर्गत, कांदा अनुदान वितरणाबाबत खालीलप्रमाणे निधी वितरीत करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

२.१ जिल्हा निबंधक सहकारी संस्था, जि.धाराशीव यांच्या अहवालानुसार, कृषि उत्पन्न बाजार समिती- परांडा, जि.धाराशीव यांच्या कार्यक्षेत्रातील तांत्रिक बाबींमुळे नाकारण्यात आलेल्या ४५९० लाभार्थ्यांना अद्याप कोणतेही कांदा अनुदान वितरीत झाले नसल्याने सदर पात्र लाभार्थ्यांना संपूर्ण १०० टक्के प्रमाणे अनुदानाची आवश्यक रक्कम रु.१५ कोटी ४१ लाख,३४ हजार ७७१ (रु. १५,४१,३४,७७१ /-) सर्व प्रथम अदा करण्यात यावी.

२.२ तांत्रिक बाबींमुळे देयक नाकारलेल्या व सुधारित माहिती अपलोड करण्याची कार्यवाही सुरू असलेल्या नोंदीसाठी शासन निर्णय दिनांक ३०.०८.२०२३ व शासन पत्र दिनांक १५.०९.२०२३ अन्वये दिलेल्या निर्देशानुसार रु. २४ कोटी ९२ लाख,१९ हजार ७६२ (रु. २४,९२,१९,७६२/-) इतकी रक्कम अदा करण्यात यावी

२.३ एकाच लाभार्थ्यास दुबार अनुदान वितरित होणार नाही तसेच अपात्र लाभार्थ्यांना अनुदान वितरित होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

२.४ पात्र लाभार्थी यांच्या यादीचे संबंधित ग्रामसभा/चावडी येथे वाचन करावे/ग्रामपंचायतीच्या फलकावर यादी प्रसिध्द करावी. अपात्र लाभार्थी अथवा अनियमितता आढळून आल्यास संबंधितांवर कडक कार्यवाही करण्यात येईल.

२.५ अनुदान वितरीत करताना प्रकरणवार शहानिशा करून तक्रारी होणार नाहीत याबाबत दक्षता घ्यावी.

३. कृषि उत्पन्न बाजार समिती- परांडा, जि.धाराशीव येथील लाभार्थी तसेच तांत्रिक बाबींमुळे देयक नाकारलेल्या नोंदीसाठी उपरोक्त नमूद केल्याप्रमाणे कांदा अनुदान वितरीत केल्यानंतर वित्त विभागाने उपलब्ध करून दिलेल्या एकूण ५५० कोटी निधीपैकी शिल्लक रक्कम तसेच ज्याप्रमाणात उर्वरित रक्कम वित्त विभागाकडून उपलब्ध होईल त्याप्रमाणात रु. १० कोटी पेक्षा जास्त मागणी असलेल्या १० जिल्ह्यातील संगणक प्रणालीवर अपलोड झालेल्या पात्र नोंदीकरिता प्रथम व दुस-या टप्प्यातील अनुदान वितरीत केल्यानंतर देय असलेली उर्वरित अनुदानाची रक्कम अदा करण्याबाबत सुधारित सुचना देण्यात येतील.

४. या योजनेंतर्गत पात्र लाभार्थी शेतकरी यांच्या पात्र प्रस्तावाची तालुका सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था तसेच जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था यांनी छाननी करून ती यादी पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना मान्यतेसाठी सादर केली आहे. तसेच पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य यांनी तपासून अंतीम केलेल्या यादीनुसार पणन विभागामार्फत सदर अनुदान थेट बँक हस्तांतरण (Direct Bank Transfer) द्वारे थेट लाभार्थी शेतकऱ्यांच्या बचत बँक खात्यात जमा केले जाईल. सदर अनुदान वितरीत करण्यासाठी सहसचिव, पणन यांच्या नांवे आयसीआयसीआय बँकेमध्ये एक चालू खाते (Current Account) उघडण्यात आले असून सदर खात्याचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे.

Name of the Account	Joint Secretary (Marketing), Co-Operation, Marketing and Textile Department
Account No.	०३९३०५०१५११२
Customer ID	५९०७१७५०१
Bank Name	ICICI Bank Limited, Backbay Reclamation Branch
IFSC Code	ICIC००००३९३

५. या योजनेंतर्गत मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाची रक्कम लाभार्थी शेतकऱ्यांच्या बचत बँक खात्यात जमा करण्याकरिता डॉ. सुग्रीव धपाटे, सहसचिव (पणन) सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई (V ००१०) यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच या योजनेंतर्गत मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाच्या रक्कमेपोटी मंजूर निधी अधिदान व लेखा अधिकारी यांचेकडून आहरण करून घेण्यासाठी श्री. सु.पु. पांगारकर, कार्यासन अधिकारी(रोख शाखा) सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

६. सन २०२३-२४ या वित्तीय वर्षात या योजनेतर्गत होणारे खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशिर्षाखालील उपलब्ध तरतूदीतून खर्ची टाकण्यात यावेत:-

मागणी क्रमांक व्ही-२

२४२५ सहकार

१०७ , सहकारी पत संस्थांना सहाय्य

(०१) सहकारी पत संस्थांना सहाय्य,

(०१)(०८) कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांना अर्थसहाय्य दत्तमत (अनिवार्य)

(२४२५ १४२१) ३३ अर्थसहाय्य

७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या मान्यतेने व अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-५७७/२०२३/व्यय-२, दि.११/१०/२०२३ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२३११०११८२५२६१५०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(डॉ.सुग्रीव सं. धपाटे)

सह सचिव (पणन), महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा. उपमुख्यमंत्री (गृह, विधी व न्याय) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. मंत्री (पणन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा.मुख्य सचिव, यांचे स्वीय सहायक, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) अपर मुख्य सचिव (वित्त) वित्त विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) अपर मुख्य सचिव (सहकार व पणन) , सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- ८) प्रधान सचिव (नियोजन), यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे
- १०) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ, मुंबई
- ११) पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १२) विभागीय उपनिबंधक, सहकारी संस्था, पुणे
- १३) सर्व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य,
- १४) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरिक्षा) , मुंबई / नागपूर,
- १५) निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई

१६) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

१७) लेखा कोषागार अधिकारी, पुणे.

१८) मुख्य व्यवस्थापक (श्री. विकास डांगे) आय सी आय सी आय (ICICI) बँक, बँकबे रिक्लमेशन ब्रॅन्च, मुंबई

१९) कक्ष अधिकारी (रोख शाखा), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

२०) अवर सचिव (१७ स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

२१) निवड नस्ती २४ स, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.